

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 10ης Μαρτίου 2004 *

Στην υπόθεση T-177/02,

Malagutti-Vezinhet SA, εταιρία τελούσα υπό δικαστική εκκαθάριση, με έδρα το Cavaillon (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους B. Favarel Veidig και N. Boron, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

ενάγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους M.-J. Jonczy και M. França, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

εναγομένης,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα περί αποκαταστάσεως της ζημίας που υποστηρίζει ότι υπέστη η ενάγουσα κατόπιν της μεταδόσεως εκ μέρους της Επιτροπής επείγοντος σήματος ενημερώνοντος για την παρουσία καταλοίπων φυτοφαρμάκων σε μήλα προελεύσεως Γαλλίας και με μνεία του ονόματος της ενάγουσας ως εξαγωγέα των επιδίκων εμπορευμάτων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους N. J. Forwood, πρόεδρο, J. Pírrung και A.W. H. Meij,
δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, βοηθός γραμματέα,

κατόπιν της έγγραφης διαδικασίας και της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της
4ης Νοεμβρίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Κανονιστικό πλαίσιο και πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

Κοινοτικό σύστημα ταχείας ειδοποιήσεως

- 1 Η οδηγία 92/59/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1992, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (ΕΕ L 228, σ. 24, στο εξής: οδηγία), εγκαθίδρυσε σε κοινοτικό επίπεδο γενική υποχρέωση ασφαλείας για όλα τα διατιθέμενα στην αγορά προϊόντα με προορισμό τους καταναλωτές ή δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν από αυτούς. Προς τούτο, η οδηγία εγκαθίδρυσε, μεταξύ άλλων,

σύστημα ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών σε επείγουσες περιπτώσεις που αφορούν την ασφάλεια των προϊόντων. Πρόκειται για το «κοινοτικό σύστημα ταχείας ειδοποίησης για τα τρόφιμα» (στο εξής: ΚΣΤΕ) στο οποίο συμμετέχουν και τα υπογράψαντα τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) κράτη, μεταξύ των οποίων η Ισλανδία.

- 2 Το άρθρο 2, στοιχείο β', της οδηγίας ορίζει ως «ασφαλές προϊόν» «κάθε προϊόν το οποίο, υπό συνήθεις συνθήκες ή ευλόγως προβλεπτές συνθήκες χρήσεως, συμπεριλαμβανομένης της διαρκείας χρήσεως, δεν εμφανίζει κανένα κίνδυνο ή μόνον κινδύνους χαμηλού επιπέδου που συμβιβάζονται με τη χρήση του προϊόντος και θεωρούνται ως αποδεκτοί στα πλαίσια ενός υψηλού βαθμού προστασίας της υγείας και της ασφαλείας των προσώπων».
- 3 Τα άρθρα 5 και 6 της οδηγίας ορίζουν τις υποχρεώσεις και τις εξουσίες των κρατών μελών σε θέματα ελέγχου της ασφαλείας των προϊόντων.
- 4 Το άρθρο 7 της οδηγίας ορίζει:

«1. Όταν ένα κράτος μέλος λαμβάνει μέτρα που περιορίζουν τη διάθεση ενός προϊόντος ή μιας παρτίδας προϊόντων στην αγορά ή επιβάλλουν την απόσυρσή τους από την αγορά, [...], κοινοποιεί τα μέτρα αυτά στην Επιτροπή [...], διευκρινίζοντας τους λόγους για τους οποίους τα έλαβε. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει αν τα μέτρα σχετίζονται με ένα συμβάν το οποίο έχει τοπικό αντίκτυπο και το οποίο, εν πάση περιπτώσει, περιορίζεται στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους.

2. Η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη των ενδιαφερομένων μερών το συντομότερο δυνατόν. Αν, μετά τη διαβούλευση αυτή, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το μέτρο είναι δικαιολογημένο, ενημερώνει αμέσως σχετικά το κράτος μέλος που ανέλαβε την πρωτοβουλία καθώς και τα υπόλοιπα κράτη μέλη. Αν, μετά τη διαβούλευση αυτή, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το μέτρο είναι αδικαιολόγητο, ενημερώνει αμέσως σχετικά το κράτος μέλος που ανέλαβε την πρωτοβουλία.».

5 Όσον αφορά το ΚΣΤΕ, το άρθρο 8 της οδηγίας ορίζει:

«1. Όταν ένα κράτος μέλος λαμβάνει ή αποφασίζει να λάβει επείγοντα μέτρα για να εμποδίσει, περιορίσει ή υποβάλει σε ιδιαίτερους όρους την εμπορία ή τη μετέπειτα χρήση στο έδαφός του ενός προϊόντος ή μιας παρτίδας ενός προϊόντος, λόγω του σοβαρού και άμεσου κινδύνου που εμφανίζονται για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών το προϊόν αυτό ή η παρτίδα αυτή προϊόντος, ενημερώνει επείγοντως την Επιτροπή [...].

2. Μόλις λάβει τις πληροφορίες αυτές, η Επιτροπή ελέγχει τη συμφωνία τους με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας και τις διαβιβάζει στα υπόλοιπα κράτη μέλη, τα οποία, στη συνέχεια, κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή τα μέτρα που λαμβάνουν.»

6 Το παράρτημα της οδηγίας θεσπίζει τις λεπτομερείς διαδικασίες εφαρμογής του ΚΣΤΕ.

Τα προηγηθέντα της διαφοράς

7 Η ενάγουσα εξάγει φρούτα και λαχανικά από τη Γαλλία, ιδίως, προς τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο.

- 8 Όπως προκύπτει από πλείονα τιμολόγια φέροντα ως ημερομηνία τον Αύγουστο 2001, πώλησε στην ολλανδική εταιρία van den Bosch αρκετές εκατοντάδες συσκευασιών μήλων προελεύσεως Γαλλίας που είχαν συντηρηθεί με το φυτοφάρμακο dicofof.
- 9 Την Πέμπτη 6 Σεπτεμβρίου 2001, η Επιτροπή ενημερώθηκε, στο πλαίσιο του ΚΣΤΕ, από το ισλανδικό σημείο επαφής ότι η αρμόδια ισλανδική αρχή είχε αποφασίσει στις 4 Σεπτεμβρίου να αποσύρει και να θέσει εκτός εμπορίου παρτίδα μήλων γαλλικής προελεύσεως που είχαν διατεθεί στο εμπόριο μέσω των Κάτω Χωρών, και τούτο αφού ήλθε στο φως, στις 3 Σεπτεμβρίου, ότι τα επίδικα μήλα περιείχαν dicofof σε ποσοστό 0,8 mg/kg. Με την πληροφορία διευκρινιζόταν ότι τα εμπορεύματα είχαν διανεμηθεί από την εταιρία J. P. Viens SA μέσω των Κάτω Χωρών και ότι ο Ισλανδός εισαγωγέας τα είχε αγοράσει από την ολλανδική εταιρία Greevecetrus· αντίγραφο των αποτελεσμάτων της ανάλυσεως επισυνάφθηκε στο εν λόγω σήμα.
- 10 Δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων ότι το ανώτατο όριο περιεκτικότητας των μήλων σε dicofof ορίστηκε σε 0,02 mg/kg με την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση σχετικά με τα ανώτατα όρια περιεκτικότητας σε κατάλοιπα φυτοφαρμάκων των φρούτων και λαχανικών που ίσχυε κατά την εποχή των συναφών πραγματικών περιστατικών, οπότε τα μήλα που αποτέλεσαν αντικείμενο ανάλυσεως από τις ισλανδικές αρχές τον Σεπτέμβριο 2001 έπρεπε να τηρούν το ανώτατο αυτό όριο περιεκτικότητας.
- 11 Τη Δευτέρα 10 Σεπτεμβρίου 2001, μετά από διαβούλευση με τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες της, η Επιτροπή διαβίβασε το μήνυμα των ισλανδικών αρχών στα σημεία επαφής των συμμετεχόντων στο ΚΣΤΕ κρατών, και τούτο μέσω της πρωτότυπης γνωστοποίησεως υπό αριθμό αναφοράς 2001/KL. Η εν λόγω γνωστοποίηση έχει ως εξής:

«pesticide residues (Dicofof) in apples from France via the Netherlands [...] The product has been recalled and will be rejected. Exporter: JP Viens S.A. The contact points in France and in the Netherlands are kindly requested to provide the Commission services with the possible distribution to other members of the E.E.A. of the product involved» [παρουσία καταλοίπων φυτοφαρμάκων (dicofof) σε

μήλα γαλλικής προελεύσεως που διατίθενται στο εμπόριο μέσω των Κάτω Χωρών [...] Το εμπόρευμα αποσύρθηκε και πρόκειται να επιστραφεί. Εξαγωγέας: J. P. Viens SA: Τα σημεία επαφής στη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες κλήθηκαν να ενημερώσουν τις υπηρεσίες της Επιτροπής για κάθε διανομή του επίδικου προϊόντος σε άλλα κράτη μέλη του ΕΟΧ].

- 12 Την Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου 2001, η Επιτροπή έλαβε από το ολλανδικό σημείο επαφής ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μέσω του οποίου της κοινοποιούνταν πληροφορίες επί των διαφόρων παρεμβαινόντων στην εμπορία των επιδικών μήλων, μεταξύ των οποίων καταλεγόταν η ενάγουσα εταιρία. Η Επιτροπή μετέδωσε το εν λόγω μήνυμα πάραυτα ως συμπληρωματική πληροφορία υπό αριθμό αναφοράς 2001/KL-add01, θέτοντάς το υπόψη όλων των σημείων επαφής του ΚΣΤΕ. Η εν λόγω πληροφορία έχει ως εξής:

«pesticide residues (Dicofol) in apples from France via the Netherlands. The company “Greve” (NL) mentioned in the notification received the apples from the company “Bosch” situated in Alkmaar (NL) which in his turn receives them from the below mentioned company:

Supplier in France: Company “Malagutti” at Cavailon (FR)

Tel. +33-4900-66767; Fax: +33-490066768

The Consignment has been received by the company “Greve” on 20-08-2001 and no stock remained. The distribution is still subject of investigation.

How the name “Viens” is involved is completely unknown» [παρουσία καταλοίπων φυτοφαρμάκων (dicofol) σε μήλα γαλλικής προελεύσεως που διατίθενται στο εμπόριο μέσω των Κάτω Χωρών. Η εταιρία «Greve» (Κάτω Χώρες) που μνημονεύεται στο μήνυμα παρέλαβε τα μήλα από την εταιρία «Bosch» με έδρα το Alkmaar (Κάτω Χώρες), η οποία τα είχε παραλάβει με τη σειρά της από την εξής εταιρία: προμηθευτής στη Γαλλία: εταιρία «Malagutti» στο Cavaillon (Γαλλία), τηλέφωνο: +33-4900-66767, τηλεμομοιτυπία: +33-490066768. Η εταιρία «Greve» προέβη στις 20 Αυγούστου 2001 στην παραλαβή των μήλων των οποίων δεν υφίσταται πλέον απόθεμα. Η διανομή εξακολουθεί πάντοτε να αποτελεί το αντικείμενο επαληθεύσεων. Αγνοείται παντελώς το πώς ενεπλάκη το όνομα «Viens»].

- 13 Στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου 2001, δύο βρετανικοί οργανισμοί (οι «Pesticides Safety Directorate» και «Fresh Produce Consortium») μετέδωσαν μηνύματα στα οποία γινόταν λόγος για τον συνδεδεμένο με την παρουσία dicofol στα εξαχθέντα από την ενάγουσα μήλα κίνδυνο. Τα εν λόγω μηνύματα μεταδόθηκαν στους κύριους πρωταγωνιστές της βρετανικής διανομής με ρητή μνεία του ότι τα προερχόμενα από την ενάγουσα προϊόντα δεν έπρεπε να εισαχθούν ή διατεθούν στο εμπόριο.
- 14 Ακολούθως, η ενάγουσα αναγκάστηκε να διακόψει κάθε εμπορική συναλλαγή με το Ηνωμένο Βασίλειο. Έτσι, δύο φορτία μήλων που είχαν ήδη αποσταλεί επιστράφηκαν στη Γαλλία και η ενάγουσα υποχρεώθηκε να καταβάλει τα έξοδα μεταφοράς μετ' επιστροφής και τα έξοδα αποθηκεύσεως στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η πώληση τρίτου φορτίου ματαιώθηκε. Όλα τα εν λόγω φορτία πωλήθηκαν σε τιμή κατώτερη από τις ισχύουσες στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 15 Στις 19 Σεπτεμβρίου 2001 οι γαλλικές αρχές προέβησαν σε δειγματοληψίες στην αποθήκη της ενάγουσας για την ίδια κατηγορία μήλων με εκείνα που δεν έγιναν δεκτά στην Ισλανδία.

- 16 Στις 20 Σεπτεμβρίου 2001 η ενάγουσα απέστειλε τηλεομοιοτυπία στην Επιτροπή δηλώνοντας ότι ουδέποτε είχε εξαγάγει μήλα στην Ισλανδία και αιτούμενη επίσημη διάψευση εκ μέρους της Επιτροπής. Στις 25 Σεπτεμβρίου 2001, αφού αμφισβήτησε το βάσιμο των αποσταλέντων μηνυμάτων, ενημέρωσε την Επιτροπή για τη ζημία που υπέστη.
- 17 Στις 26 Σεπτεμβρίου 2001 οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν στο σημείο επαφής του ΚΣΤΕ της Επιτροπής το αποτέλεσμα των αναλύσεων που είχαν διενεργήσει επί των δειγματοληπτικώς ληφθέντων μήλων της ενάγουσας στις 19 Σεπτεμβρίου. Σύμφωνα με την εν λόγω κοινοποίηση:

«Οι επίσημες γαλλικές υπηρεσίες ελέγχου προέβησαν σε δειγματοληψία από την οικεία επιχείρηση [...]. Επί των πέντε δειγμάτων που αναλύθηκαν δεν εντοπίστηκε η παρουσία dicofol.»

- 18 Την ίδια ημέρα, ήτοι στις 26 Σεπτεμβρίου 2001, η Επιτροπή έφερε σε γνώση το πλήρες κείμενο της κοινοποιήσεώς της στα σημεία επαφής του ΚΣΤΕ ως συμπληρωματική πληροφορία (υπ' αριθμό αναφοράς 2001/KL-add02), διευκρινίζοντας ότι την είχε λάβει από το σημείο επαφής της Γαλλίας, και η οποία έχει ως εξής:

«outcome of investigation in France — Analysis for the detection of pesticide residues performed in France at the establishment mentioned in notification 2001/KL-add01 on 5 samples gave negative results (no detection of dicofol). The contact point in the Netherlands is kindly reminded to the request for submission of accompanying documents of the consignments involved» [αποτέλεσμα των ερευνών που διεξήχθησαν στη Γαλλία — Το αποτέλεσμα της αναλύσεως πέντε δειγμάτων που ελήφθησαν στη Γαλλία από την αναφερόμενη στο μήνυμα 2001/KL-add01 επιχείρηση είναι αρνητικό (δεν εντοπίστηκε η παρουσία dicofol). Το σημείο επαφής στις Κάτω Χώρες παρακαλείται εκ νέου να διαβιβάσει τα έγγραφα που συνόδευαν τις οικείες παρτίδες].

- 19 Η Επιτροπή παρέλαβε στις 29 Νοεμβρίου 2001 αίτημα περί αποκαταστάσεως της ζημίας που είχε υποστεί η ενάγουσα κατόπιν της μεταδόσεως, στο πλαίσιο του ΚΣΤΕ, μηνυμάτων αφορώντων την ανακάλυψη dicofof σε ποσοστό που υπερέβαινε το ανώτατο όριο περιεκτικότητας στα μήλα που είχε εξαγάγει.
- 20 Με έγγραφο της 3ης Απριλίου 2002, η Επιτροπή απέρριψε το εν λόγω αίτημα αποζημιώσεως.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 21 Υπό τις περιστάσεις αυτές, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Ιουνίου 2002, η ενάγουσα άσκησε την παρούσα αγωγή.
- 22 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να κινήσει την προφορική διαδικασία.
- 23 Κατά τη συνεδρίαση της 4ης Νοεμβρίου 2003, οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου. Επ' ευκαιρία, η Επιτροπή κατέθεσε έγγραφο. Μετά την κοινοποίηση των γραπτών παρατηρήσεων της ενάγουσας επί του εν λόγω εγγράφου, περατώθηκε η προφορική διαδικασία την 1η Δεκεμβρίου 2003.

24 Η ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να της καταβάλει αποζημίωση ύψους 704 998,74 ευρώ προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

25 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη και, επικουρικώς, ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

26 Χωρίς να εγείρει επισήμως ένσταση ελλείψεως απαραδέκτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι η αγωγή είναι απαραδέκτη.

- 27 Συγκεκριμένα, η ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη των πληροφοριών που έλαβε δυνάμει του άρθρου 8 της οδηγίας χώρησε στο πλαίσιο εσωτερικής συνεργασίας με τους επιφορτισμένους με την εφαρμογή της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως εθνικούς οργανισμούς, ήτοι στα πλαίσια του ΚΣΤΕ. Η συνεργασία αυτή δεν μπορεί να στοιχειοθετεί την ευθύνη της Κοινότητας έναντι των ιδιωτών, δεδομένου ότι το σήμα του συναγερμού δίδεται εν τέλει με πρωτοβουλία και κατόπιν αναλύσεως αποκλειστικά των εθνικών αρχών.
- 28 Επομένως, η ενάγουσα έπρεπε να ασκήσει την αγωγή της ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, το ζήτημα της αποκαταστάσεως των ζημιών που υφίστανται οι ιδιώτες εκ μέρους εθνικών οργανισμών, είτε λόγω παραβιάσεως του κοινοτικού δικαίου είτε μέσω πράξεως ή παραλείψεως αντικειμένης προς το εθνικό δίκαιο, επ' ευκαιρία της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, θα έπρεπε να εκτιμάται από τα εθνικά δικαστήρια (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Φεβρουαρίου 1979, 101/78, Granaria, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 305). Η ενάγουσα ουδόλως απέδειξε ότι τυχόν αγωγή αποζημιώσεως ασκούμενη ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων του ενός ή του ετέρου των εμπλεκόμενων κρατών δεν θα της επέτρεπε να λάβει δίκαιη αποζημίωση για την επικληθείσα ζημία.
- 29 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι η επικαλούμενη εκ μέρους της ενάγουσας υπαίτια συμπεριφορά εν προκειμένω είναι αυτή της Επιτροπής και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως βαρύνουσα εθνικούς οργανισμούς.
- 30 Πράγματι, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή είχε κληθεί να διαδραματίσει ίδιο ρόλο στο πλαίσιο του ΚΣΤΕ: δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας και του παραρτήματος αυτής, όφειλε να επαληθεύσει τη συμφωνία των λαμβανομένων μηνυμάτων προς τις διατάξεις της οδηγίας και να εκτιμήσει το υπαρκτό καθώς και τον άμεσο και σοβαρό χαρακτήρα του σχετικού κινδύνου, προτού διαβιβάσει τα μηνύματα στα άλλα κράτη μέλη. Οι εν λόγω επαληθεύσεις και εκτιμήσεις, καθώς και η επίπτωση του συναγερμού, εναπόκεινται αποκλειστικά στην Επιτροπή. Κατά την ενάγουσα, αν η Επιτροπή δεν είχε δημοσιοποιήσει παρανόμως το όνομά της στο πλαίσιο του

ΚΣΤΕ, οι βρετανικοί οργανισμοί που απηύθυναν έκκληση για τον εμπορικό αποκλεισμό των προϊόντων της —οι οποίοι στηρίχθηκαν στα μηνύματα του επίσημου συναγερμού που μετέδωσε η Επιτροπή— δεν θα είχαν μεταδώσει τις εκκλήσεις τους για τον εμπορικό αποκλεισμό, ο οποίος της προκάλεσε σοβαρή ζημία.

- 31 Η ενάγουσα ανέφερε με τον τρόπο αυτό, δεόντως, τους λόγους για τους οποίους η συμπεριφορά της Επιτροπής ήταν ικανή να βλάψει τα εμπορικά συμφέροντά της και να προκαλέσει τη ζημία που υπέστη (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιανουαρίου 1986, 169/84, COFAZ κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 391, σκέψη 28). Έπεται ότι η αγωγή πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή, ενώ το ζήτημα αν η προσαπτόμενη στην Επιτροπή συμπεριφορά είναι όντως παράνομη εμπίπτει στην εξέταση της ουσίας.

Επί της ουσίας

- 32 Σύμφωνα με πάγια νομολογία, η θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας εξαρτάται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων και συγκεκριμένα την παράνομη συμπεριφορά που προσάπτεται στα θεσμικά όργανα, την επέλευση της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συναφείας μεταξύ της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της επικαλούμενης ζημίας. Εφόσον μία από τις εν λόγω προϋποθέσεις δεν πληρούται, η αγωγή πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό της, χωρίς να είναι αναγκαία η εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων (βλ., ιδίως, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-481/93 και T-484/93, *Exporteurs in Levende Varkens* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψη 80, και της 24ης Απριλίου 2002, T-220/96, *EVO* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-2265, σκέψη 39, καθώς και την παρατιθέμενη νομολογία).
- 33 Εν προκειμένω, επιβάλλεται, κατ' αρχάς, η εξέταση των διαφόρων επιχειρημάτων που προέβαλε η ενάγουσα προκειμένου να αποδείξει την παράνομη συμπεριφορά που προσάπτει στην Επιτροπή.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 34 Η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι, όσον αφορά τα μήλα που η ίδια εξήγαγε το 2001, οι εφαρμοστέες σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο διατάξεις όριζαν την περιεκτικότητα σε dicofol σε 1 mg/kg κατά τη συντήρηση των μήλων που χώρησε τον Ιανουάριο 2001. Η υποχρέωση μείωσης της περιεκτικότητας σε dicofol στο 0,02 mg/kg ήταν απόρροια, όσον αφορά τη Γαλλία, του διατάγματος της 8ης Φεβρουαρίου 2001, το οποίο δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας* της 3ης Απριλίου 2001. Εξάλλου, η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση η οποία προέβλεπε τη μείωση της περιεκτικότητας σε dicofol στο 0,02 mg/kg τέθηκε σε ισχύ μόλις την 1η Ιουλίου 2001. Επομένως, η υποχρέωση μείωσης ανέκυψε μετά τη διάθεση στην αγορά των οικείων μήλων.
- 35 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η συμπεριφορά της Επιτροπής είναι παράνομη, δεδομένου ότι δεν τηρήθηκε η νόμιμη υποχρέωση να προηγηθεί της μεταδόσεως των επιδικών συναγερωμών διαβούλευση δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, της οδηγίας. Κατά την ενάγουσα, δεν χωρεί αμφιβολία ότι οι βρετανικοί οργανισμοί στηρίχθηκαν στα σήματα συναγερωμού που μετέδωσε η Επιτροπή, χωρίς τα οποία ουδέποτε θα είχαν απευθύνει την πρόσκληση για τον εμπορικό αποκλεισμό των προϊόντων της.
- 36 Η ενάγουσα προσθέτει ότι η έλλειψη διαβουλεύσεως συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και η μετάδοση του ονόματός της και των στοιχείων της παραβιάζει την αρχή της εμπιστευτικότητας.
- 37 Επιπλέον, η Επιτροπή όφειλε να επαληθεύσει αν τα θεσπισθέντα από τις ισλανδικές αρχές μέτρα ήσαν σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Τα μέτρα αυτά υπήρξαν τα κατά το δυνατόν περιοριστικότερα, δεδομένου ότι τα εμπορεύματα αποσύρθηκαν από την αγορά με προορισμό την απόρριψή τους.

- 38 Η ενάγουσα υπογραμμίζει την έλλειψη αποδείξεως ως προς την προέλευση των ελεγχθέντων προϊόντων. Το μήνυμα που απέστειλε η Ισλανδία αφορούσε μήλα εξαχθέντα από άλλη γαλλική εταιρία και συγκεκριμένα τη J. P. Viens SA. Η ενάγουσα πώλησε τα μήλα της σε ολλανδική εταιρία. Επομένως, δεν αποδεικνύεται ότι τα ελεγχθέντα στην Ισλανδία μήλα προέρχονταν από την ίδια.
- 39 Η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι το μήνυμα που απέστειλαν οι ισλανδικές αρχές δεν αναφέρεται στην ύπαρξη σοβαρού και άμεσου κινδύνου αλλά μόνο στην υπέρβαση του ανώτατου ορίου περιεκτικότητας σε dicofol μιας ελεγχθείσας παρτίδας μήλων. Στην προκειμένη περίπτωση, ουδείς σοβαρός και άμεσος κίνδυνος υφίστατο στην πραγματικότητα. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν κίνησε την ενδεδειγμένη διαδικασία που προβλέπεται σε περίπτωση σοβαρού και άμεσου κινδύνου.
- 40 Κατά την ενάγουσα, η ταχεία επαλήθευση θα επέτρεπε να διαπιστωθεί ότι οι πραγματοποιηθείσες αναλύσεις κατέδειξαν περιεκτικότητα σε dicofol σύμφωνη με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά τη συντήρηση των μήλων και ότι οι καταναλωτές δεν ήταν εκτεθειμένοι σε κανένα κίνδυνο. Οι διενεργηθείσες τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2001 αναλύσεις εκ μέρους γαλλικών εργαστηρίων απέδειξαν την απόλυτη συμφωνία προς τις κοινοτικές επιταγές των μήλων που προορίζονταν για την αγγλική αγορά. Παραδεχόμενη ότι οι αναλύσεις αυτές αφορούσαν διαφορετικές παρτίδες από εκείνες βάσει των οποίων ανελήφθη η πρωτοβουλία των ισλανδικών αρχών, η ενάγουσα θεωρεί ότι τα αρνητικά αποτελέσματά τους συνιστούν ισχυρό τεκμήριο συμφωνίας προς τις νομικές προδιαγραφές των προϊόντων που εμπορεύεται η ίδια.
- 41 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το ΚΣΤΕ την υποχρεώνει να μεταδίδει κάθε μήνυμα το οποίο αναφέρεται σε προβλήματα και κινδύνους των τροφίμων που δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές περί τροφικής ασφαλείας. Δεδομένου ότι ενημερώθηκε από το ισλανδικό σημείο επαφής για τον εντοπισμό καταλοίπων dicofol που υπερέβαιναν το ανώτατο όριο της περιεκτικότητας σε μήλα προερχόμενα από τη Γαλλία, όφειλε, ως εκ τούτου, να διαβιβάσει το ισλανδικό σήμα συναγερμού. Σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζει η ενάγουσα, ένα προϊόν που περιέχει ποσότητα dicofol ανώτερη από την επιτρεπόμενη με την κοινοτική νομοθεσία δεν είναι ασφαλές προϊόν.

- 42 Επομένως, στερούνται βάσεως τα όσα της προσάπτει η ενάγουσα.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 43 Επιβάλλεται η υπόμνηση, κατ' αρχάς, ότι η οδηγία εγκαθίδρυσε δύο διακριτές διαδικασίες για τον έλεγχο της ασφαλείας των προϊόντων και για τη θέσπιση καταλλήλων μέτρων σε περίπτωση εντοπισμού επικίνδυνου προϊόντος.
- 44 Η πρώτη διαδικασία, η οποία θεσπίζεται με τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας, επιτρέπει στις εθνικές αρχές να εξαρτούν τη διάθεση ενός προϊόντος στην αγορά από εκ των προτέρων προϋποθέσεις ώστε να το καθιστούν ασφαλές, να απαγορεύουν οποιαδήποτε διάθεση στην αγορά οσάκις το εν λόγω προϊόν αποδεικνύεται επικίνδυνο και να προβαίνουν στην απόσυρση ενός επικίνδυνου προϊόντος που έχει ήδη διατεθεί στην αγορά (άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία δ', ζ' και η'). Όταν οι εθνικές αρχές λαμβάνουν ένα από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6, παράγραφος 1, μέτρα, οφείλουν να ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή, η οποία διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη το συντομότερο δυνατόν, επαληθεύει το αν το ληφθέν μέτρο δικαιολογείται ή δεν δικαιολογείται και ενημερώνει πάραυτα τις εθνικές αρχές (άρθρο 7).
- 45 Η δεύτερη διαδικασία, η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 8 της οδηγίας και με το παράρτημά της, αφορά καταστάσεις επείγοντος σε κοινοτικό επίπεδο: όταν οι εθνικές αρχές λαμβάνουν ή προτίθενται να λάβουν επείγοντα μέτρα προκειμένου να παρεμποδίσουν την εμπορία προϊόντος, λόγω σοβαρού και άμεσου κινδύνου που εμφανίζει το εν λόγω προϊόν για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, ενημερώνουν συναφώς επειγόντως την Επιτροπή, η οποία, μετά τη λήψη των εν λόγω πληροφοριών, επαληθεύει το κατά πόσον συνάδει με τις διατάξεις της οδηγίας και τις διαβιβάζει στις λοιπές εθνικές αρχές, οι οποίες, με τη σειρά τους, κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή τα ληφθέντα μέτρα (άρθρο 8). Οι λεπτομέρειες του εν λόγω συστήματος ταχείας ειδοποίησης (ΚΣΤΕ) προβλέπονται στο παράρτημα της οδηγίας.

- 46 Έτσι, οι εθνικές αρχές, ευθύς ως εντοπίσουν την ύπαρξη σοβαρού και άμεσου κινδύνου, οι συνέπειες του οποίου επεκτείνονται ή μπορούν να επεκταθούν πέραν της επικρατείας τους, ενημερώνουν πάραυτα την Επιτροπή, αφού προηγουμένως προβούν σε διαβούλευση, κατά το δυνατόν, με τον παραγωγό ή τον διανομέα του οικείου προϊόντος. Η κοινοποίηση αυτή εμπεριέχει, ιδίως, τις πληροφορίες που καθιστούν εφικτό τον εντοπισμό του προϊόντος και την εμπορική αλυσίδα, εφόσον διατίθενται παρόμοιες πληροφορίες, ενώ υπογραμμίζεται ότι η ταχύτητα της μεταβίβασης των πληροφοριών ενέχει κρίσιμη σημασία για το σύστημα (σημεία 3 και 4 του παραρτήματος). Η Επιτροπή, εξάλλου, αφού επαληθεύσει το κατά πόσον η ληφθείσα πληροφορία συνάδει με το άρθρο 8 της οδηγίας, έρχεται σε επαφή με το κοινοποιούν κράτος μέλος, εφόσον τούτο απαιτείται, ακολουθώντας δε διαβιβάζει επειγόντως την πληροφορία με τηλετύπημα ή τηλεμοιοτυπία προς τις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών μελών (σημείο 7 του παραρτήματος).
- 47 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το έντυπο που χρησιμοποίησαν, οι ισλανδικές αρχές απευθύνθηκαν στην Επιτροπή στο πλαίσιο του ΚΣΤΕ και όχι για να την ερωτήσουν αν η απόσυρση και απόρριψη των εισαχθέντων μέσω των Κάτω Χωρών από τη Γαλλία μήλων δικαιολογούνταν βάσει των άρθρων 6 και 7 της οδηγίας. Δεδομένου ότι τα μήλα αυτά περιείχαν dicofol σε ποσοστό 40 φορές υψηλότερο του ανώτατου ορίου περιεκτικότητας που γίνεται δεκτό και ότι στη διανομή τους εμπλέκονται τρεις διαφορετικές χώρες, ήτοι η Γαλλία, οι Κάτω Χώρες και η Ισλανδία, οι ισλανδικές αρχές ήσαν προδήλως της απόψεως ότι έπρεπε να ενημερώσουν την Επιτροπή για τον κίνδυνο ότι είχαν διατεθεί και άλλα μήλα που περιείχαν το ίδιο ποσοστό dicofol στην αγορά άλλων χωρών. Κατόπιν της πληροφορίας αυτής, η Επιτροπή αντέδρασε επίσης αυστηρώς εντός των ορίων του ΚΣΤΕ, διαβιβάζοντας το ισλανδικό σήμα συναγερμού καθώς και τα επόμενα σήματα προς όλα τα σημεία επαφής του ΚΣΤΕ.
- 48 Επομένως, η παρούσα αγωγή αποζημίωσης δεν μπορεί παρά να αφορά την ευθύνη που η Επιτροπή οφείλει να αναλάβει στο πλαίσιο του ΚΣΤΕ. Αντιθέτως, δεν μπορεί να επιδιώκεται εγκύρως η αποκατάσταση της ζημίας που προκάλεσε το γεγονός ότι στις 4 Σεπτεμβρίου 2001 οι ισλανδικές αρχές απέσυραν τα μήλα αυτά από την αγορά και τα απέρριψαν.

- 49 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι κατά την ως άνω ημερομηνία το όνομα της ενάγουσας δεν είχε ακόμα αναφερθεί ούτε η ίδια είχε εντοπιστεί ως η πιθανολογούμενη εξαγωγός των επιδικίων μήλων. Επίσης, η Επιτροπή ενημερώθηκε μόνο μεταγενέστερα για τα ληφθέντα από τις ισλανδικές αρχές μέτρα, οπότε σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να λογίζεται ως υπεύθυνη συναφώς. Έπεται ότι η συγκεκριμένη αντιμετώπιση των μήλων αυτών στην Ισλανδία δεν ασκεί επιρροή για την επίλυση της παρούσας διαφοράς, η δε αιτίαση που αρύεται από την εκ μέρους της Επιτροπής παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας είναι απορριπτέα.
- 50 Όσον αφορά το ΚΣΤΕ, η ενάγουσα υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι ουδαμώς αποδεικνύεται ότι τα στιγματιζόμενα από τις ισλανδικές αρχές μήλα είχαν εξαχθεί από την ίδια. Ισχυρίζεται ότι, αν η Επιτροπή είχε εκπληρώσει την υποχρέωσή της να επαληθεύει την προέλευση των μήλων προτού θέσει σε κίνηση το σήμα ταχέως συναγερμού, θα είχε διαπιστώσει τη μη εμπλοκή της. Προσάπτει στην Επιτροπή επίσης ότι δεν εξέτασε αν τα επίδικα μήλα εμφάνιζαν όντως σοβαρό και άμεσο κίνδυνο για την υγεία, δεδομένου ότι η απλή υπέρβαση του ανωτάτου ορίου περιεκτικότητας σε dicofol δεν επαρκεί συναφώς. Προσθέτει ότι, εν πάση περιπτώσει, όπως προκύπτει από τις πραγματοποιηθείσες στη Γαλλία κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2001 αναλύσεις, η τυχόν ταχεία επαλήθευση θα επέτρεπε τη διαπίστωση ότι τα εξαχθέντα από την ίδια μήλα δεν υπερέβαιναν το ανώτατο αυτό όριο περιεκτικότητας.
- 51 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι το ΚΣΤΕ αναθέτει αποκλειστικά στις εθνικές αρχές και όχι στην Επιτροπή την ευθύνη να αποδεικνύουν αν υφίσταται σοβαρός και άμεσος κίνδυνος για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, προβλέποντας ότι οι εθνικές αρχές οφείλουν, αφενός, «να κρίνουν κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ανάλογα με τα εγγενή χαρακτηριστικά της» λόγω του ότι «δεν είναι δυνατόν να καθιερωθούν ακριβή κριτήρια σχετικά με το τι ακριβώς αποτελεί άμεσο και σοβαρό κίνδυνο» και, αφετέρου, «να επιδιώκουν την απόκτηση όσο το δυνατόν περισσότερων πληροφοριών για τα προϊόντα και για τη φύση του κινδύνου, φροντίζοντας να συνδυάζουν τον στόχο αυτό με την ταχύτητα της κτήσεως των πληροφοριών» (σημεία 2 και 3 του παραρτήματος της οδηγίας). Επιπλέον, εναπόκειται στις εθνικές αρχές, αφού εντοπίσουν την ύπαρξη σοβαρού και άμεσου κινδύνου, οι συνέπειες του οποίου επεκτείνονται ή μπορούν να επεκταθούν πέραν της επικρατείας τους, να ενημερώσουν σχετικά πάραυτα την Επιτροπή και να της παράσχουν πληροφορίες επιτρέπουσες την αναγνώριση του προϊόντος και την αλυσίδα διανομής (σημείο 4 του παραρτήματος της οδηγίας).

- 52 Ναι μεν το σημείο 7 του παραρτήματος της οδηγίας υποχρεώνει την Επιτροπή να επαληθεύει «αν οι ληφθείσες πληροφορίες είναι σύμφωνες με το άρθρο 8 της [...] οδηγίας», το καθήκον αυτό όμως περιορίζεται στον έλεγχο αν η σχετική πληροφορία είναι ικανή αφεαυτής να υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως, ενώ η ακρίβεια των διαπιστώσεων και αναλύσεων που ώθησαν τις εθνικές αρχές να διαβιβάσουν την πληροφορία δεν αποτελεί αντικείμενο της επαληθεύσεως. Πράγματι, όπως προεξετέθη μόλις, η ευθύνη των διαπιστώσεων και αναλύσεων αυτών απόκειται αποκλειστικά στις εθνικές αρχές. Έπεται ότι η Επιτροπή δεν υπείχε την υποχρέωση να ελέγξει, προτού μεταδώσει το σήμα της της 14ης Σεπτεμβρίου 2001, αν τα αμφισβητούμενα στην Ισλανδία μήλα ήσαν όντως τα εξαχθέντα από την ενάγουσα ούτε αν είχε την αρμοδιότητα να το πράξει.
- 53 Όσον αφορά την πρόληψη των κινδύνων για την υγεία των καταναλωτών, αρκεί ότι η Επιτροπή βρίσκεται ενώπιον βασίμων στοιχείων, ενδεικτικών της υπάρξεως συνδέσμου μεταξύ της ενάγουσας και των αμφισβητούμενων στην Ισλανδία μήλων. Οι συλλεγείσες και κοινοποιηθείσες από τις ισλανδικές αρχές πληροφορίες έκαναν λόγο για εισαχθέντα μέσω των Κάτω Χωρών μήλα γαλλικής προελεύσεως, με μνεία, μεταξύ άλλων, του ονόματος της ολλανδικής εταιρίας Greevecetrus. Ακολούθως, οι διαβιβασθείσες από τις ολλανδικές αρχές πληροφορίες παρέσχον διευκρινίσεις σχετικά με τις εταιρίες που εμπλέκονταν στη διαδικασία διανομής, με μνεία του ονόματος της εταιρίας «Greve» (Κάτω Χώρες), της εταιρίας «Bosch», με έδρα το Alkmaar (Κάτω Χώρες) και της ενάγουσας. Όπως προκύπτει από τα τιμολόγια του μηνός Αυγούστου 2001 που προσκόμισε η ίδια, η ενάγουσα εξήγαγε μήλα γαλλικής προελεύσεως στην ολλανδική εταιρία van den Bosch στο Alkmaar. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η Επιτροπή μεταβίβασε με το από 14 Σεπτεμβρίου 2001 σήμα της μη βάσιμα πληροφοριακά στοιχεία, επαναλαμβάνοντας τις πληροφορίες των ολλανδικών αρχών.
- 54 Στον βαθμό που ενδέχεται να υφίστανται συναφώς αβεβαιότητες, επιβάλλεται η υπογράμμιση ότι, σύμφωνα με την αρχή της προφυλάξεως που ισχύει σε θέματα προστασίας της δημόσιας υγείας, η αρμόδια αρχή μπορεί να υποχρεωθεί να λάβει κατάλληλα μέτρα προκειμένου να προλάβει ορισμένους δυνητικούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία, και τούτο χωρίς να αναμένει να αποδειχθεί πλήρως το υπαρκτό και η σοβαρότητα των κινδύνων αυτών (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 11ης Σεπτεμβρίου 2002, T-13/99, Pfizer Animal Health κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. II-3305, σκέψη 139, και την παρατιθέμενη νομολογία, και της 21ης Οκτωβρίου 2003, T-392/02, Solvay Pharmaceuticals κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2003,

σ. Π-4555, σκέψεις 121 και 122). Αν έπρεπε να αναμένεται η ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων ερευνών πριν από τη θέσπιση παρομοίων μέτρων, τότε θα στερούνταν της πρακτικής αποτελεσματικότητάς της η αρχή της προφυλάξεως (προαναφερθείσα απόφαση Pfizer Animal Health κατά Συμβουλίου, σκέψεις 142, 386 και 387). Η συλλογιστική αυτή ισχύει για μηχανισμό ταχείας πληροφορήσεως όπως αυτός που εγκαθίδρυσε η οδηγία. Η ενάγουσα, θύμα του εν λόγω συστήματος συναγερμού που εγκαθιδρύθηκε με σκοπό την προστασία της ανθρώπινης υγείας, οφείλει να αποδεχθεί τις αρνητικές οικονομικές συνέπειες, εφόσον πρέπει να αποδίδεται εξέχουσα σημασία στην προστασία της δημόσιας υγείας σε σχέση με τις οικονομικές παραμέτρους (προαναφερθείσα απόφαση Solvay Pharmaceuticals κατά Συμβουλίου, σκέψη 121, και προαναφερθείσα απόφαση Pfizer Animal Health κατά Συμβουλίου, σκέψη 456).

- 55 Ως προς τον ισχυρισμό της ενάγουσας ότι στη συγκεκριμένη συγκυρία η απλή υπέρβαση του ανώτατου ορίου περιεκτικότητας σε dicofol των 0,02 mg/kg δεν συνιστά κατ' ανάγκη σοβαρό και άμεσο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, κατά μείζονα λόγο που η περιεκτικότητα κατά 1 mg/kg γινόταν προηγουμένως δεκτή, αρκεί η υπόμνηση, αφενός, ότι εναπόκειται στην Επιτροπή να αμφισβητήσει, στο πλαίσιο του ΚΣΤΕ, τις διαπιστώσεις και τις αναλύσεις που ώθησαν τις εθνικές αρχές να καταλήξουν στην ύπαρξη σοβαρού και άμεσου κινδύνου που απαιτούσε την κίνηση του συστήματος και, αφετέρου, ότι δεν αμφισβητείται ότι τα επίδικα μήλα περιείχαν 0,8 mg/kg dicofol, ενώ το ανώτατο όριο περιεκτικότητας είχε οριστεί σε 0,02 mg/kg. Η ενάγουσα —η οποία δεν μερίμνησε να αμφισβητήσει, δυνάμει του άρθρου 241 ΕΚ, τη νομιμότητα της κανονιστικής ρυθμίσεως περί του ανώτατου αυτού ορίου σε περιεκτικότητα— ουδόλως απέδειξε ότι η κατανάλωση μήλων, η περιεκτικότητα των οποίων σε dicofol υπερβαίνει κατά 40 φορές το ανώτατο αποδεκτό όριο, δεν επάγεται κανένα βλαπτικό αποτέλεσμα για την υγεία των καταναλωτών, τη στιγμή μάλιστα κατά την οποία οι επιστημονικές επί του θέματος πρόοδοι κατέδειξαν ότι επιβαλλόταν η αντικατάσταση του παλαιού ανώτατου ορίου σε περιεκτικότητα με αυτό των 0,02 mg/kg.

- 56 Όσον αφορά τις αρουόμενες από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 2, της οδηγίας και των δικαιωμάτων άμυνας αιτιάσεις, υπό την έννοια ότι η Επιτροπή δεν μερίμνησε να προβεί σε διαβούλευση με την ενάγουσα προτού μεταδώσει το όνομα και τα στοιχεία της στο πλαίσιο του ΚΣΤΕ, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι το εν λόγω σύστημα δεν επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να προβαίνει σε συστηματική διαβούλευση, εφόσον το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας δεν διέπει τις διαδικασίες ταχέως συναγερμού που εγκαθιδρύει η οδηγία με σκοπό την προστασία της υγείας των καταναλωτών.

Επίσης, ο στόχος αυτός της ταχείας προστασίας θα ήταν δυσχερώς υλοποιήσιμος αν η Επιτροπή όφειλε τακτικά να λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις και αντιρρήσεις ενδιαφερόμενης επιχειρήσεως προτού κοινοποιήσει πληροφορία διεπόμενη από την οδηγία στα λοιπά σημεία επαφής του ΚΣΤΕ.

- 57 Η έλλειψη διαβουλεύσεως της Επιτροπής με την ενάγουσα δεν είναι περαιτέρω συστατική παραβιάσεως της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας. Πράγματι, καίτοι αληθεύει ότι η ανωτέρω αρχή υποχρεώνει την Επιτροπή να ακροαστεί τον ενδιαφερόμενο πριν από τη θέσπιση μέτρου που τον βλέπει (βλ. επί παραδείγματι, απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Μαΐου 2003, T-82/01, Josanne κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2013, σκέψη 77, και την παρατιθέμενη νομολογία), επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν εξέδωσε εν προκειμένω κανένα μέτρο αφορών ευθέως την ενάγουσα και βλαπτικό για την ίδια. Περιορίστηκε να μεταδώσει πληροφορία, ήτοι εκείνη που έλαβε στις 14 Σεπτεμβρίου 2001 από το ολλανδικό σημείο επαφής, με σκοπό να καταστεί εφικτή, σύμφωνα με το σημείο 4 του παραρτήματος της οδηγίας, η αναγνώριση των επιδίκων μίλων και της αλυσίδας διανομής τους.
- 58 Γεγονός είναι ότι το παράρτημα της οδηγίας προβλέπει, στα σημεία 7 και 8 αυτού, ότι η Επιτροπή «μπορεί», αφενός, να έλθει σε επαφή με την αρχή της χώρας που τεκμαίρεται ότι είναι η χώρα προελεύσεως προϊόντος για να προβεί στις ενδεδειγμένες επαληθεύσεις και, αφετέρου, να προβεί —«υπό εξαιρετικές περιστάσεις» και «εφόσον το κρίνει αναγκαίο»— σε έρευνα με δική της πρωτοβουλία. Δεν αποκλείεται προφανώς η Επιτροπή να ωθείται ενδεχομένως, υπό παρόμοιες περιστάσεις, να προβεί σε διαβούλευση με την ενδιαφερόμενη από τη μετάδοση ταχέως συναγερμού επιχείρησης. Πλην όμως, η ενάγουσα δεν κατάφερε να αποδείξει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πταίσμα, υπό τις περιστάσεις της παρούσας δίκης, επειδή παρέλειψε να προβεί σε διαβούλευση μαζί της.
- 59 Το μόνο επιχείρημα που υποβλήθηκε εν προκειμένω συνίσταται στο ότι η περιεκτικότητα των εξαχθέντων από την ενάγουσα το 2001 προς τις Κάτω Χώρες μίλων σε dicofol δεν υπερέβαινε, κατά την ημερομηνία της συντηρήσεώς τους τον μήνα Ιανουάριο 2001, το ανώτατο όριο περιεκτικότητας του 1 mg/kg που γινόταν τότε δεκτό στη Γαλλία. Η ενάγουσα εκτιμά έτσι προδήλως ότι η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη τα εμπορικά συμφέροντά της, διαβουλευόμενη μαζί της, και τούτο τόσο ενόψει της ειδικής καταστάσεως

που ήταν προϊόν της αλλαγής του καθεστώτος σχετικά με το ανώτατο όριο της περιεκτικότητας σε dicofof, η οποία έλαβε χώρα τον Ιούλιο 2001 τη στιγμή κατά την οποία τα προερχόμενα από τη Γαλλία μήλα προωθούνταν στη χώρα εξαγωγής.

- 60 Η άποψη αυτή είναι απορριπτή.
- 61 Πράγματι, αφενός, η ενάγουσα δεν παρέσχε καμία διευκρίνιση ως προς τις ημερομηνίες των εξαγωγών της, εφόσον οι μόνιμοι συναφώς δείκτες που απαντούν στα τιμολόγια του μηνός Αυγούστου 2001 είναι αυτοί των παραδόσεων στην εταιρία van den Bosch του Alkmaar (Κάτω Χώρες). Τα στοιχεία αυτά δεν αποδεικνύουν ότι τα συντηρηθέντα τον Ιανουάριο 2001 μήλα είχαν κατ' ανάγκη εγκαταλείψει τη Γαλλία και φθάσει στη χώρα προορισμού προ του Ιουλίου 2001. Είναι εξίσου πιθανό τα μήλα της να είχαν εξαχθεί μόλις τον Αύγουστο 2001.
- 62 Αφετέρου, η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση σχετικά με τον καθορισμό του ανώτατου ορίου της περιεκτικότητας σε dicofof των φρούτων και λαχανικών χωρεί μέσω οδηγιών του Συμβουλίου προς τα κράτη μέλη με σκοπό την εφαρμογή τους. Η Γαλλία θέσπισε το ανώτατο όριο περιεκτικότητας σε 0,02 mg/kg με το διάταγμα της 8ης Φεβρουαρίου 2001 περί τροποποίησης του διατάγματος της 5ης Αυγούστου 1992 σχετικά με τα ανώτατα όρια περιεκτικότητας σε κατάλοιπα φυτοφαρμάκων που γίνονται δεκτά επί και εντός ορισμένων προϊόντων φυτικής προελεύσεως (*JORF* της 3ης Απριλίου 2001, σ. 5200). Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις του εν λόγω διατάγματος, το μέτρο αυτό ελήφθη για τη μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη, ιδίως, της οδηγίας 2000/42/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Ιουνίου 2000, για την τροποποίηση των παραρτημάτων των οδηγιών 86/362/ΕΟΚ, 86/363/ΕΟΚ και 90/642/ΕΟΚ του Συμβουλίου που αφορούν τον καθορισμό των ανωτάτων περιεκτικότητων για τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων επί και εντός των σιτηρών, των τροφίμων ζωικής προελεύσεως και ορισμένων προϊόντων φυτικής προελεύσεως, συμπεριλαμβανομένων των οπωροκηπευτικών, αντιστοίχως (ΕΕ L 158, σ. 51), η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 4 αυτής, έπρεπε να μεταφερθεί από τα κράτη μέλη στην εσωτερική έννομη τάξη τους το αργότερο στις 28 Φεβρουαρίου 2001, ενώ τα μέτρα μεταφοράς έπρεπε να εφαρμοστούν από 1ης Ιουλίου 2001. Η εν λόγω οδηγία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 30ής Ιουνίου 2000. Επομένως, κάθε συνετός και ενήμερος επιχειρηματίας όφειλε να οργανώσει,

από την ημερομηνία αυτή, την εμπορική δραστηριότητά του κατά τρόπον ώστε τα προοριζόμενα προς εξαγωγή μήλα και δυνάμενα να διατεθούν στην αγορά μετά τον Ιούνιο 2001 να τηρούν το νέο ανώτατο όριο περιεκτικότητας σε dicofol. Η ενάγουσα —η οποία δεν αμφισβήτησε, δυνάμει του άρθρου 241 ΕΚ, ούτε τη νομιμότητα της κανονιστικής ρυθμίσεως περί του καθορισμού του ανωτάτου ορίου περιεκτικότητας ύψους 0,02 mg/kg ούτε τη νομιμότητα της ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως— δεν μπορεί συνελπώς να προσάπτει στην Επιτροπή ότι διαβίβασε το ολλανδικό σήμα στα πλαίσια του ΚΣΤΕ χωρίς προηγουμένως να διαβουλευθεί μαζί της.

63 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και προηγούμενη διαβούλευση με την ενάγουσα δεν θα μπορούσε ευλόγως να παρεμποδίσει την Επιτροπή να μεταδώσει το εν λόγω σήμα που περιελάμβανε το όνομα και τα στοιχεία της. Πράγματι, το μόνο αποτελεσματικό μέσον προφύλαξης από τις αρνητικές συνέπειες του ΚΣΤΕ θα συνίστατο, όσον αφορά την ενάγουσα, στο να προβεί, υπό τον έλεγχο ανεξαρτήτου προσώπου ή ιδρύματος, στη λήψη δείγματος από την παρτίδα των μήλων που προοριζόνταν να εξαχθούν στις Κάτω Χώρες και στην επισήμως πιστοποιούμενη ανάλυση της περιεκτικότητας του δείγματος αυτού σε dicofol. Μόνον η άμεση υποβολή, επ' ευκαιρία της διαβουλεύσεώς της, παρόμοιας πιστοποιούμενης αναλύσεως θα μπορούσε να είναι ικανή να αποτρέψει τη μετάδοση του ονόματός της στο πλαίσιο του ΚΣΤΕ. Η ενάγουσα ούτε ισχυρίστηκε ούτε απέδειξε ότι είχε μερμηνήσει να γίνει η ανάλυση, *in tempore non suspecto*, των επιδίκων μήλων κατά τον προπεριγραφέντα τρόπο.

64 Ως προς τις αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν στη Γαλλία τον Σεπτέμβριο 2001, οι οποίες αποδεικνύουν τη συμφωνία προς την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση των εξαχθέντων από την ενάγουσα μήλων, αρκεί η υπόμνηση ότι οι αναλύσεις αυτές δεν αφορούσαν τα αμφισβητούμενα στην Ισλανδία μήλα. Άρα, δεν ήταν ικανές να αποδείξουν ότι οι ισλανδικές αναλύσεις ήταν πεπλανημένες. Επέτρεπαν απλώς να αποδειχθεί ότι τα αναλυθέντα τον Σεπτέμβριο 2001 μήλα ήταν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

65 Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν μπορεί περαιτέρω να προσάπτεται στην Επιτροπή το γεγονός ότι η παρτίδα των αναλυθέντων στην Ισλανδία μήλων εξαφανίστηκε προφανώς κατόπιν της αιμοσύρσεώς της από την αγορά και ότι ως εκ τούτου δεν ήταν πλέον εφικτή η επαλήθευση της ακριβείας των

ισλανδικών αναλύσεων ούτε ο εντοπισμός των μήλων ως εκείνων τα οποία είχε εξαγάγει προς τις Κάτω Χώρες η ενάγουσα. Όπως προεκτέθηκε, η ευθύνη της Επιτροπής στο πλαίσιο του ΚΣΤΕ περιορίζεται στην κυκλοφορία αυτουσίων των πληροφοριών.

- 66 Τέλος, η ενάγουσα δεν μπορεί να προσάπτει στην Επιτροπή ότι αθέτησε υποχρέωση εμπιστευτικότητας με τη μετάδοση του ονόματος και των στοιχείων της. Πράγματι, το παράρτημα της οδηγίας εξαγγέλλει ρητώς, στο σημείο 6, ότι η ανάγκη λήψεως αποτελεσματικών μέτρων για την προστασία των καταναλωτών πρέπει κανονικά να υπερισχύει της μέριμνας επιδείξεως εμπιστευτικότητας. Δεδομένου ότι το σήμα συναγερμού των ισλανδικών αρχών κάνει λόγο για την παρουσία dicofol σε «μήλα γαλλικής προελεύσεως που διατίθενται στο εμπόριο μέσω των Κάτω Χωρών», τόσον οι αρμόδιες αρχές όσον και οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες είχαν κάθε συμφέρον ο κύκλος των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων να είναι στο μέτρο του εφικτού περιορισμένος, εφόσον, σε αντίθετη περίπτωση, δεν αποκλειόταν όλα τα μήλα γαλλικής προελεύσεως να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικού αποκλεισμού. Όπως προεκτέθηκε, η μνεία του ονόματος της ενάγουσας υπό τις περιστάσεις αυτές έπρεπε να εκληφθεί, εν προκειμένω, ως βάσιμη αλλά και αναγκαία για την προστασία της δημόσιας υγείας πληροφορία.
- 67 Όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, η ενάγουσα δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πταίσμα ικανό να θεμελιώσει την ευθύνη της. Επομένως, η αγωγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της, χωρίς να είναι αναγκαία η εξέταση της υπάρξεως αιτιώδους συναφείας και της επελεύσεως της φερόμενης ζημίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 68 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι η ενάγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με τα αιτήματα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την αγωγή.**
- 2) **Καταδικάζει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Forwood

Pirrung

Meij

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Μαρτίου 2004.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. Pirrung